Novobydžovský

ROČNÍK III.
18. 10. 1978

Číslo 3

ZPRAVODAJ

Životní prostředí - záležitost nás všech

MÁME VELKOU POVINNOST UCHOVAT ZÁKLADNÍ HODNOTY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, BOHATSTVÍ PŘÍRODY A KRÁSU NAŠÍ ZEMĚ I PRO BUDOUCÍ POKOLENÍ . . .

Gustáv Husák,
generální tajemník ÚV KSČ
a prezident ČSSR,
ve zprávě na XV. sjezdu KSČ

XV. sjezd Komunistické strany Československa zdůraznil význam trvalého zlepšování našeho společného životního prostředí. Soustavná péče o ně se musí stát středem pozornosti všech státních a hospodářských orgánů i celé společnosti.

V duchu závěrů tohoto sjezdu byla v této oblasti městskou konferencí KSČ stanovena koncepce další činnosti MěstNV a jeho jednotlivých orgánů. A protože se jedná o řešení závažných otázek hmotné a kulturní úrovně obyvatel našeho města, jednalo o nich plenární zasedání MěstNV za účasti funkcionářů společenských organizací NF, občanských výborů a mnoha občanů. Cílem tohoto zasedání bylo mimo jiné stanovení základních úkolů při řešení problematiky životního prostředí města a jeho dalšího zvelebování v souladu s řadou oprávněných kritických připomínek jeho občanů. Jde o rozsáhlý soubor opatření, který se stává základním vodítkem pro sjednocené úsilí zúčastněných orgánů a organizací na tvorbě a ochraně životního prostředí, jako např.

- řešení problematiky čistoty a pořádku ve městě,
- opatření ke zlepšování situace u zdrojů znečišťování ovzduší,
- koncepci zásobování obyvatel města kvalitní pitnou vodou, kanalizaci a čištění odpadních vod,

JOSEF KUNT, předseda MěstNV

- další rozšíření různých ploch zeleně a parků na území města a jejich údržbu,
- zlepšování podmínek života obyvatel na sídlištích,
- budování dalších vhodných prostorů v okolí města pro odpočinek a rekreaci.

Jednotlivá opatření budou provádět odbory MěstNV za účinné podpory rady a komisí. Celá koncepce vychází z návrhu Územního plánu sídelního útvaru Nový Bydžov. Po jeho schválení by se měla postupně řešit příprava dílčích podrobných plánů pro sídliště u sokolovny, pro vlastní vzhled města a části Chudonic.

Právní normy, ekonomické a administrativní opatření nemohou samy o sobě vlastní realizaci programu zlepšování životního prostředí vyřešit. K tomu je třeba i zájmu občanů, jejich pomoci, a to nejen při úklidu chodníků, parků a různých objektů, ale i na akcích Z, jako např. na výstavbě sálu sokolovny, na kluzišti s umělou ledovou plochou, při plánované výstavbě smuteční obřadní síně, prodejní síti a dalších. Proto je tento soubor opatření v současné době projednáván ve všech občanských výborech našeho města. Půjde o to, aby se po celém městě rozvíjela aktivita občanů, aby se podněcoval jejich zájem o projednávání veřejných věcí, aby občanské výbory se více zabývaly podnětnými návrhy občanů a citlivěji reagovaly na jejich kritické připomínky, samozřejmě v úzké spolupráci s příslušnými pracovníky národního výboru, vedoucími různých pracovišť atd. Ke zvýšení důvěry našich občanů bude nutné zkvalitnit kontrolu při odstraňování různých nedostatků. Do popředí vystupuje i systém oceňování a hodnocení dobrovolné práce a různý postih těch, kteří nedodržují normy socialistického soužití a nekázní, lhostejností a někdy i vandalstvím ničí vybudované kulturní nebo přírodní hodnoty. Výchova ke všestranné péči o životní prostředí se proto stane součástí celkové koncepce budoucího života našeho města.

Společnými silami udělejme vše pro naplnění závěrů XV. sjezdu KSČ v podmínkách Nového Bydžova. Jen tak se nám podaří uspokojit potřeby, přání a zájmy každého z nás.

ERAM buduje nové provozovny

V letošním roce slaví Eram, krajský kovo-elektropodnik v Hradci Králové, své 25. narozeniny. Za dobu svého trvání třikrát přebíral Rudý prapor a byly mu uděleny tituly Podnik 50. výročí vzniku KSČ a Podnik 30. výročí osvobození.

S prací podniku Eram se obyvatelé našeho města i celého okresu setkávají na každém kroku. Provozovna v N. Bydžově zajišťuje opravy většiny běžných elektrických spotřebičů i magnetofonů, radiopřijímačů a televizorů, u nichž zajišťuje i opravy v pronájmu Interservisu i Multiservisu, ten je však v současné době omezen pro nedostatek kvalifikovaných opravářů. Dále novobydžovský provoz provádí montáže elektroinstalací pro soukromý i socialistický sektor. Z velkých akcí je nutné jmenovat rozsáhlou modernizaci v místním cukrovaru a výstavbu mrazírny v pekárně v Praze-Michli. Na bytové výstavbě ve Východočeském kraji se naše provozovna jako monopolní závod podílí montáží společných televizních antén. V areálu provozovny je výrobna rozváděčů. Jsou určeny pro rodinné domky, na rekonstrukci zařízení národních výborů a pro výstavbu veřejného osvětlení.

Za dobrou práci obdržela provozovna v Novém Bydžově v roce 1976 titul Kolektiv XV. sjezdu KSČ.

Na základě rozpracovaných závěrů 7. pléna OV KSČ, pléna KV KSČ a plenárního zasedání VčKNV byly podniku stanoveny hlavní směry rozvoje a úkoly místního hospodářství ve Východočeském kraji na období 6. pětiletky. Pro Eram to představuje zvýšení nabídky zboží a zdokonalení služeb a oprav pro obyvatelstvo. Z těchto důvodů je novobydžovská provozovna ve znamení rozsáhlé výstavby. Pro zajištění rostoucí poptávky po elektrických rozváděčích se rekonstruují stávající provozy a částkou 2 mil. Kčs se budují nové provozy. Do roku 1980 se má zvýšit uvedená výroba o 100 % proti roku 1975. Tím bude odstraněn nedostatek těchto výrobků hlavně pro potřeby obyvatel.

V rámci nového provozu se buduje nová svařovna s klimatizovaným pracovním prostředím, vybavená svářecími stroji s ochrannou atmosférou. Ve světlém a moderním sále bude umístěn zámečnický provoz vybavený výkonným technickým zařízením na ploše 400 m^2. S obdobnou rozlohou je počítáno i pro montáž a zapojování. V rekonstrukci starých provozů je budována lakýrnická dílna se stříkací kabinou s vodní clonou, která zajistí zlepšení povrchové úpravy výrobků a navíc vyřeší i otázku kulturnosti tohoto pracovního prostředí.

Při této příležitosti je třeba vyslovit uznání pracovníkům OSP Nový Bydžov, kteří pod vedením stavbyvedoucího s. Hanuše provádějí stavební práce tak, aby byla co nejméně narušována výrobní činnost. I přesto je odborná práce zaměstnanců Eramu obtížná.

Pravděpodobně málokdo z vás ví, že v novobydžovské provozovně Eram je 120 pracovníků a že mnozí z nich pracují na různých dislokovaných pracovištích v podnicích, JZD, obcích i městech, kam se denně musí rozjíždět, aby vyhověli požadavkům zákazníků ze socialistického i soukromého sektoru. A často zde pracují za velmi složitých a obtížných podmínek. Nicméně svou práci vykonávají rádi a ochotně a slouží tak požadavkům našeho národního hospodářství i jednotlivců. Za to jim patří náš dík a uznání. (Še)

Nová výrobní hala umožní Eramu zvýšit výrobu elektrických rozváděčů.
FOTO J. DOLEŽAL

Výrobní program závodu PMV v Novém Bydžově se ve smyslu usnesení XV. sjezdu KSČ podílí na maximálním uspokojování stále rostoucích životních potřeb našeho obyvatelstva.

Spotřeba mléka a mléčných výrobků, zejména zakysaných, které závod vyrábí a dodává do prodejen ve svém zásobovacím obvodu, je nejvyšší v letních měsících. Podobná situace je u sušených výrobků, které závod jako jediný výrobce dodává do celého území ČSSR.

Brigádnická aktivita mládeže v závodě PMV

V uvedené době je i nákup suroviny-mléka rovněž nejvyšší. Vzhledem k tomu, že mléko podléhá rychlé zkáze, musí být denně zpracováno, rovněž i některé mléčné výrobky nelze dlouho skladovat. V době zvýšené poptávky musí být zajišťována i zvýšená výroba mléčných výrobků. Na toto období počítá plán závodu i s přechodným zvýšením počtu pracovníků. Ten však lze zajistit jen brigádní výpomocí především mládeže, zejména studentů. V rámci „letní aktivity mládeže" byla uzavřena dohoda o brigádní výpomoci v době prázdnin s organizací SSM na střední zemědělské technické škole v Novém Bydžově. Další brigádníci byli získáni z řad studentů jiných škol, dětí zaměstnanců závodu apod.

V průběhu měsíce července a srpna pracovalo v závodě 27 chlapců a 43 děvčat převážně po dobu tří týdnů, jen v několika málo případech po dobu kratší nebo delší. 20 studentů bylo z gymnázia, 13 ze SZTŠ, 11 z ostatních středních škol, 2 byli z vysoké školy a z řad učňovské mládeže bylo 24 pracovníků.

Většina brigádníků pracovala ve dvousměnném provozu, jen část v provozu jednosměnném. V případě potřeby pracovali i o sobotách a nedělích. Brigádní výpomoc mládeže umožnila závodu splnit náročné úkoly ve výrobě v plánované výši a tím bylo zajištěno i pravidelné zásobování mléčnými výrobky v požadovaném množství a sortimentu. Stálým pracovníkům závodu mohla být poskytnuta alespoň část řádné dovolené v nejžádanějším letním období. Někteří mladí pracovníci po krátkém zapracování vykonávali i odpovědné úkoly při výrobním procesu včetně obsluhy strojů vyžadující znalosti a potřebnou zručnost.

Za vykonanou práci dostali mladí brigádníci příslušnou mzdu. Kromě toho jim patří dík za podíl na výsledcích, kterých závod dosáhl při plnění náročných úkolů ve výrobě i v zásobování obyvatelstva mléčnými výrobky. Věříme, že i v dalších letech se závod může spolehnout na opětovnou výpomoc mladých lidí. I pro ně má bezprostřední styk s pracujícími závodu přímo na pracovišti velký význam. Dává jim reálnější pohled na práci i život a zároveň je vychovává jako platné členy naší socialistické společnosti. (Ku)

Pro zrychlení silničního provozu

Silnice, n. p. Hradec Králové, provoz Nový Bydžov zahájil v září roku 1974 velkou výstavbu přeložky silnice I/32 ve směru Činěves — Dymokury — Nouzov. Investorem této akce je Krajské investorské středisko v Praze. Jedná se o realizaci přeložky v délce 8,5 km nákladem 75 miliónů korun. Výstavbou vznikne nová silnice kategorie S 11,5/80, která zkrátí a současně zrychlí rekreační trasu spojující střední Čechy s oblastí Krkonoš. Svou polohou umožňuje totiž objezd obcí Činěves, Dymokury a Nouzov.

Celá přeložka byla rozdělena na tři části s plánovanou dobou výstavby sedmi let. První část byla dokončena a předána do provozu v roce 1976. V současné době se plní úkoly na dokončení výstavby druhé části přeložky kolem obce Činěves, ta bude sloužit provozu ještě v letošním roce. Ukončení celé přeložky se předpokládá v roce 1981.

Stavba je značně náročná na provádění zemních prací. Je nutné vytěžit, převézt a dále zpracovat 500 tisíc metrů krychlových zeminy. Vznikají různé zářezy a násypy, často vysoké až osm metrů.

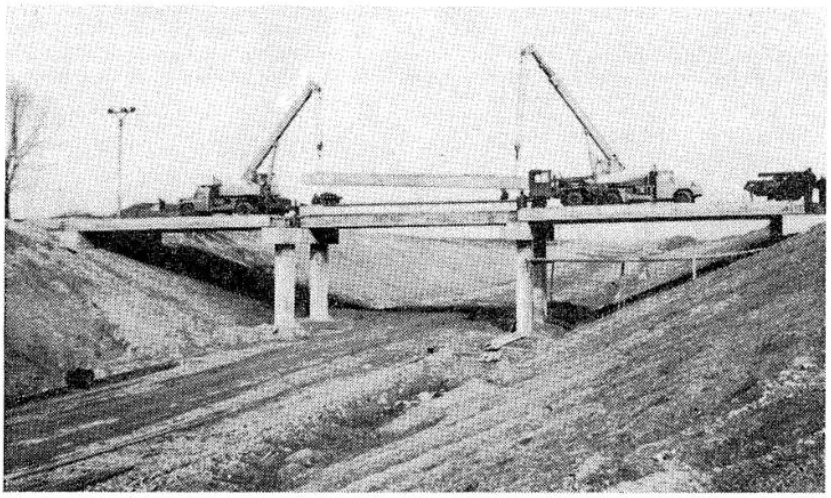
V letošním roce byla provedena racionalizační opatření, která znamenají pro stavbu i naše národní hospodářství velké výhody. Jedná se např. o založení trávníků na svazích metodou osevu vodní cestou, tzv. hydroosevem. Zmíněné zářezy i násypy představují velké plochy a tradiční postup prací byl spojen s nakládáním, rozvozem a rozprostřením ornice na svazích, které se na závěr osejí travou. Navrhnutým racionalizačním opatřením dojde k úspoře pracovníků, odpadne provoz všech stavebních strojů potřebných při úpravě ornice. Založení trávníků na svazích bude totiž provedeno ze zpevněné vozovky nástřikem včetně ochranné vrstvy na upravené svahy z jílovité zeminy. Ušetřená ornice bude použita na zúrodnění 8—10 ha pozemků okolních JZD. Toto lepší využití ornice v místních podmínkách je značně důležité vzhledem ke špatné kvalitě okolní půdy a celkovému nedostatku ornice.

Na celé přeložce je pět mostů, z toho jeden je čtyřpolový a dva třípolové. Trasa nové silnice přetíná tři rybníky, a proto bude nutné vybudovat i nová zařízení pro vypouštění rybníků a pro výlov ryb. Při výstavbě mostů jsou zaváděny nové metody práce a nová technologie. Vedení provozu se snaží využívat co největšího počtu prefabrikovaných prvků, které vyrábí Prefa Nový Bydžov. Byla použita nová podpěrná konstrukce typu Painer, na kterou se provádí bednění uložených prahů. Byly získány i první zkušenosti s osazováním prefabrikovaných sloupů, opěr a pilířů do „kapes" v základech. A právě u těchto prací se projevil správný pracovní přístup mnoha pracovníků. Svědčí o tom i řada drobných zlepšení opakovaně použitých při stejných pracích i podané zlepšovací návrhy většího významu.

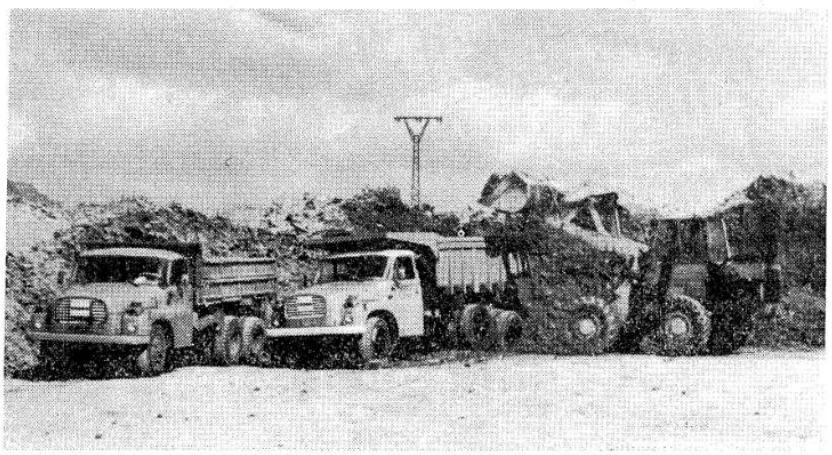
V prosinci letošního roku bude zahájena třetí a poslední část výše zmíněné akce. Tato část byla pro svoji náročnost rozdělena do dvou etap s celkovou délkou výstavby tří let. V prvním roce této poslední části budou provedeny všechny plánované objekty na hrázi rybníka Pustý, které představují zpracování 1 600 kubíků betonu včetně přípravy bednění a svázání armatur. Teprve po provedení těchto prací bude možné zahájit zemní práce v rozsahu 150 tisíc kubíků. Všechny objekty na hrázi totiž budou uloženy v násypu z materiálu, který se vytěží.

Vedení novobydžovského provozu věří, že společným úsilím dělníků a techniků budou splněny stanovené cíle roku 1979, a tak vytvořeny předpoklady pro zdárné provedení celé přeložky v plánovaném termínu.

J. Skořepa

Zemni práce a montáž třípolového mostu nadjezdu u Činěvsi na Nymbursku

Každý z nás je někde doma. A ve slově doma, kratičkém a hlubokém, to zní a voní a vane odsud teplo a bezpečí. Domů se vracíme jako ptáci z dalekých cest. Tajemný radar v srdci nás bezpečně přivádí zpátky, jako vlaštovky, které přes pevniny a moře zamíří neomylně k starému hnízdu pod starý krov. Ale my, lidé, vtěsnáme v srdci daleko víc, než se vejde do srdce vlaštovky.

JARMILA GLAZAROVÁ

Ohlédnutí za zdařilou výstavou

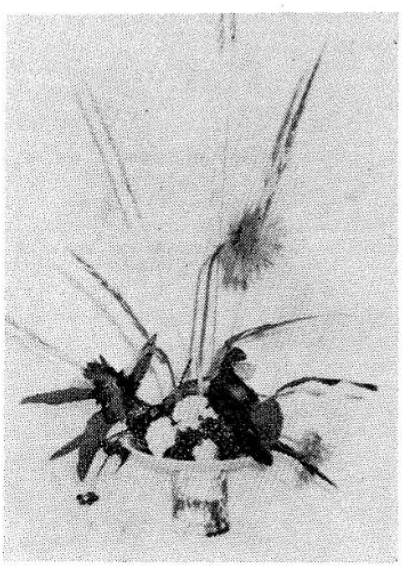

Všechny výstavní prostory překvapovaly nápaditostí i bohatým sortimentem mnoha odrůd ovoce, zeleniny a květin.

FOTO V. TRUTNOVSKÝ

Ve dnech tradiční bydžovské pouti a posvícení — 12.—14. srpna — uspořádala základní organizace Českého ovocnářského a zahrádkářského svazu v Novém Bydžově spolu s Jednotným zemědělským družstvem ČSSP v Novém Bydžově výstavu květin, ovoce a zeleniny pod názvem ČLOVĚK A PŘÍRODA — TVŮRCI KRÁSY A UŽITKU. Téměř všechny volné místnosti a prostory střední zemědělské technické školy byly naplněny mnoha druhy květin, ovoce a zeleniny ze závodů služeb, šlechtitelských stanic, jednotných zemědělských družstev, zahradnických podniků i od členů ČOZS.

Návštěvníci si mohli prohlédnout jakostní druhy ovoce, meruněk, broskví, rybízu, angreštu, švestek, jablek, hrušek i jiné letní ovoce. Zvláštní pozornost budila dva roky stará jablka odrůdy Idared Františka Myslivce z Petroviček v obdivuhodně dobrém stavu. Zdařilá úprava zahrádkářské a ovocnářské části výstavy byla zásluhou Pavla Váni, Jaroslava Kořínka, Josefa Kubece a dalších členů ČOZS. Návštěvníci se zastavili se zájmem i u zajímavých řezbářských prací Hynka Palečka.

Vkusně aranžované květiny ve skleněných vázách národní umělkyně Ludviky Smrčkové si získaly velký obdiv všech návštěvníků.

FOTO V. TRUTNOVSKÝ

Radostné překvapení přichystali návštěvníkům pracovníci v zelinářství. Skupina Josefa Hodíka a Ing. Josefa Drobného vkusně vyřešila úpravu bohatého sortimentu zeleniny ze závodů JZD, státních statků a ústavů královéhradeckého okresu. Tradiční druhy doplnily i méně pěstované druhy zeleniny, jako jsou mangold, kardy, kadeřávek, lilek, vodnice, tuřín a další. Škoda, že tak kvalitní zeleninu jen zřídka vidíme v našich obchodech; jistě by obohatila jídelníček našich domácností.

Výstavě ovšem dominovaly květiny. Dekorační i kvetoucí rostliny k výzdobě bytů vystavovaly podniky služeb měst Hradec Králové, Pardubice a Městec Králové. Aranžérské úpravy provedli se skupinou spolupracovníků Jaroslav Bárta a Věra Marxová, která připravila i ukázkové svatební kytice. Velkou pozornost budily zvláště Saintpaulie — africké fialky v deseti odrůdách, ananasovité rostliny Vriesea a Nidularium i velké dekorační Ficusy. Květinová expozice byla vkusně doplněna výstavkou křišťálových lustrů Jabloneckých skláren a výrobků Jablonecké bižuterie.

Ukázkám moderního aranžování květin byla věnována místnost uměleckého skla nár. umělkyně prof. L. Smrčkové a keramiky O. Sigmundové. Ing. Blanka a Ing. Václav Joštovi upravili s půvabnou křehkostí a vkusem květinovou výzdobu s netradičním použitím různých stonků dřevin, jehličin, okrasných trav, trvalek a plodů. Zásluhou Ing. Jošta byla připravena i expozice řezaných květů lilií a jiřin z VŠÚOZ v Heřmanově Městci a mečíků z množitelských porostů JZD Křečkov. Těšily se stejnému obdivu jako velkokvěté červené toulitky — Anthurium Andreanum ze služeb Pardubic a gerbery z JZD Předměřice i Nového Bydžova.

Rovněž areál dvora a sportoviště byl dokonale a vkusně využit. Vysázené odrůdové sbírky petunií, begonií, pelargonií a výsadbu záhonů s letničkami provedlo zahradnictví JZD Nový Bydžov, sbírku jehličin vhodných pro zahrádky vystavily služby Hradce Král.

Výstava vzbudila značnou pozornost a sklidila obdiv a chválu nesčetných návštěvníků. Návštěvní kniha byla přeplněna slovy uznání od odborníků, institucí, delegací i ostatních hostů.

Uznání a dík patří především organizátorům výstavy, hlavnímu iniciátoru Bohumilu Bradnovi, předsedovi ZO ČOZS Janu Vondrákovi i ostatním členům této organizace, stejně jako JZD ČSSP v Novém Bydžově, bez jehož podpory by se výstava nemohla uskutečnit. Poděkování patří ředitelství SZTŠ za poskytnutí potřebného prostoru, MěstNV a NF za záštitu a všem, kteří jakýmkoliv způsobem přispěli k této významné akci. Nadšení, jehož se výstavě dostalo, může být nejkrásnější odměnou jejím organizátorům za jejich obětavost a lásku.

Redakce

RADOSTNÉ SHLEDÁNÍ

Třicet let budování socialistického potravinářského průmyslu vzpomněl v polovině letošního roku cukrovar v Novém Bydžově už tradičním setkáním svých bývalých pracovníků, nyní již důchodců.

Mezi třiceti účastníky bylo mnoho těch, kteří již dovršili sedmdesátku nebo osmdesátku. Nejstarší z nich byl stále svěží soudruh Novotný z Měníka, který brzy oslaví své 102. narozeniny.

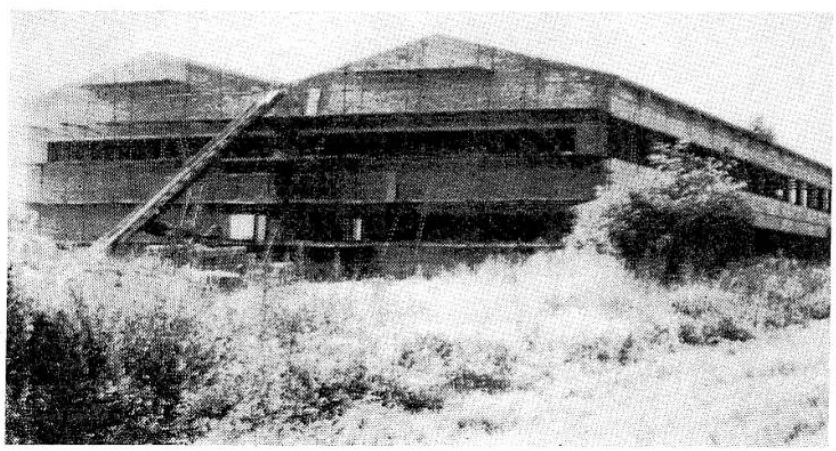
Součástí programu setkání důchodců byla prohlídka cukrovaru. Mnohé se samozřejmě změnilo, zlepšilo a zdokonalilo.

Ještě po válce pracovalo na kampani 520 lidí. Loňského roku už jen 240. Dalšími úpravami a modernizací cukrovaru se bude počet kampaňových pracovníků dále snižovat. To však zároveň předpokládá zvyšování kvalifikace a odbornosti většiny pracovníků.

V družné besedě si důchodci zavzpomínali na minulé časy a srovnávali tehdejší dobu s dnešní. Opravdu velký pokrok zaznamenalo cukrovarnictví. Dozvěděli se některé zajímavosti o průběhu loňské, mimořádně obtížné a dlouhé kampaně, kdy byl zaznamenán rekord v největším množství zpracované řepy ve stoleté historii novobydžovského cukrovaru. Vzpomněli i na bývalé spolupracovníky, kteří ještě při posledním setkání před lety byli mezi nimi.

Přítomný zástupce podnikového ředitelství Východočeských cukrovarů soudruh Pokorný konstatoval, že ze všech cukrovarů ve Východočeském kraji si jedině novobydžovský váží svých bývalých zaměstnanců a organizováním jejich setkání to dokazuje. V rámci toho letošního připravil pro ně i zajímavou prohlídku safari ve Dvoře Králové a veselici s pohoštěním.

Organizátorům setkání patří upřímné poděkování, především předsedovi ZV ROH s. Všetečkovi a kulturnímu referentovi s. Chrudimskému. J. Macura

Práce na výstavbě podnikových dílen cukrovaru rychle pokračují.

FOTO J. DOLEŽAL

Služby autoservisu

Od 1. ledna 1978 převzal provozovnu autoservisu v Novém Bydžově Eram, krajský kovo-elektropodnik v Hradci Králové s celkovým počtem patnácti zaměstnanců.

V našem autoservisu se provádějí veškeré klempířské práce osobních i nákladních automobilů. Dále jsou zde poskytovány různé autoopravárenské služby osobních automobilů, jako např. vyvažování kol, geometrie přední nápravy, seřízení motoru na paltestu, stříkání dutin karoserie, nátěry spodních částí vozidel, seřizování světel a promazávání přední nápravy. Kromě toho jsou zde poskytovány odborné prohlídky vozu zn. Škoda (od 5 000 do 50 000 km), a to pro soukromé vlastníky i socialistické organizace. Jednotlivé díly i kompletní karoserie určené k lakování včetně čalounických prací zajišťuje autoservis prostřednictvím Služeb v Chlumci nad Cidlinou.

Pro budoucnost plánuje vedení podniku zřízení učňovského střediska pro obor automechanik, karosář, čalouník a lakýrník. S tím souvisí i vybavení bydžovského autoservisu novou moderní autoopravárenskou technikou, což bude nepochybně výhoda i pro zákazníky.

M. Pižl

LŠU hodnotí svou práci

Lidová škola umění v Novém Bydžově je naší veřejnosti všeobecně známá jako zájmová škola. Již mnoho let se těší velké pozornosti žáků i rodičů z našeho města i širokého okolí.

V jednotlivých třídách se schopnosti a nadání dětí rozvíjejí formou hudební, výtvarné, taneční a literárně dramatické činnosti.

V uplynulém školním roce měla škola celkem 301 žáků. Jejich výuku zajišťovalo šestnáct učitelů, z toho polovina byla externích. S výsledky bohaté a mnohostranné činnosti LŠU jste se měli možnost seznámit při mnoha významných událostech, výročích a oslavách, jako např. při 60. výročí VŘSR, 30. výročí Února a 33. výročí osvobození. Žáci školy vystupovali také v Králíkách, Prasku, ve Skřivanech a Sloupnu, Hlušicích i ve Vinarech.

Ideově politické zaměření programů dokazuje spojení školy se životem v naší republice, je projevem socialistického vlastenectví a proletářského internacionalismu pedagogů i žáků. To se výrazně projevilo zejména na Mírové slavnosti ve Vinarech. Společný program žáků naší školy a místní mateřské školy byl vyvrcholením několikaleté družební činnosti.

Ředitelství školy vytváří předpoklady pro plnění všech výchovných a vyučovacích úkolů školy. Sleduje hudební vývoj dětí, řídí metodickou činnost učitelů, organizuje tematické zájezdy do Prahy a další vzdělávací akce. Učitelé i žáci vzpomínají na velmi pěkné a působivé vystoupení Niny Alexejevny Lavrenové, učitelky z Leningradu, která jim přiblížila těžké období blokády Leningradu za 2. světové války a podělila se s nimi o hezké zážitky z návštěvy Československa.

V závěru školního roku jsou pořádány absolventské koncerty. Jejich již tradičně dobrá úroveň je nejen obrazem hudebního umění absolventů školy, ale i práce jejich učitelů. Také s letošními výsledky lze vyslovit spokojenost. Svědčí o tom i pochvala s. ing. Boženy Koptíkové, místopředsedkyně ONV v Hradci Králové, a s. Josefa Kunta, předsedy MěstNV v Novém Bydžově. Jejich přítomnost na koncertě a povzbudivá slova jsou příslibem, že v příštím období bude ze strany vedoucích funkcionářů věnováno LŠU více pozornosti.

K dobré práci školy kladně přispívá i činnost členů výborů SRPŠ pod vedením MUDr. Jána Drugdy. Také jim patří naše poděkování.

Vedení školy spolu s celým pedagogickým sborem a ostatními pracovníky školy bude i nadále vytvářet příznivé podmínky pro rozvíjení zájmů, nadání a talentu našich dětí.

Dagmar Kučerová

Poměr k mládeži
je poměrem k budoucnosti.

GUSTÁV HUSÁK,
prezident ČSSR

Modelářská soutěž RC-VI v N. Bydžově

Letecko-modelářský klub při základní organizaci Svazarmu v Jabloneckých sklárnách Nový Bydžov pořádal dne 28. srpna 1978 veřejnou modelářskou soutěž větroňů řízených radiem. Pro značnou nepřízeň počasí (vítr o síle 10–15 m/s) byla soutěž přeložena na 10. září 1978. Tento den se soutěž plně vydařila.

Pro prvních pět nejúspěšnějších soutěžících byly připraveny hodnotné ceny. Pavel Kůrka z LMK Bukovka, vítěz v kategorii juniorů, a Ladislav Růžek z LMK Poděbrady, vítěz kategorie seniorů, obdrželi kromě věcné ceny putovní křišťálový pohár, věnovaný předsedou MěstV NF a ředitelem Jabloneckých skláren v N. Bydžově s. Leopoldem Andělem. Soutěž měla velmi dobrou výkonnostní úroveň. Ze čtyř závodníků našeho LMK dva splnili limit pro dosažení I. výkonnostní třídy (Jiří Klein v kategorii juniorů a Oldřich Žila v kategorii seniorů). Na závěr soutěže se uskutečnilo předvádění letu vrtulníku a motorových modelů řízených radiem. Všichni soutěžící byli s programem a organizací soutěže velmi spokojeni a těší se na příští ročník této soutěže, která se bude konat 1. září 1979. –

PAVEL KŮRKA z LMK Bukovka, šťastný vítěz kategorie juniorů

FOTO J. DOLEŽAL

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

MUDr. ADOLF KLEIN zajistil zdárný průběh soutěže i hodnotné ceny pro vítěze.

FOTO J. DOLEŽAL

XXXXXXXXXXXXXXXXX

Poděkování za celoživotní pedagogickou práci

Ředitelství lidové školy umění spolu s výborem SRPŠ v Novém Bydžově děkuji soudruhu JANU PIŠOVI, zakládajícímu učiteli školy, za jeho obětavou práci s dětmi a mládeží na úseku hudebního školství.

Soudruh Jan Piša se rozloučil po padesátileté pedagogické činnosti s lidovou školou umění a s jejími žáky na závěrečném koncertu dne 27. června t. r. Za jeho bohatou celoživotní práci mu do dalších let přejeme hodně zdraví a životní spokojenosti.

Zdravotnická soutěž před organizační změnou

Letošní sedmý ročník soutěže třídních zdravotních hlídek, kterého se zúčastnilo 135 dětí z pěti základních devítiletých škol, byl posledním ročníkem, kdy byla soutěž organizována tradičním způsobem. Ve školním roce 1978—79 se bude postupovat podle jednotného branného systému, dohodnutého mezi ÚV ČsČK a ÚV Pionýrské organizace. Děti budou soutěžit o odznak Mladý obránce vlasti — mladý zdravotník. Nás, Bydžováky, může těšit, že jsme v oblasti spolupráce PS a ČsČK byli průkopníky, zejména při posledních ročnících zdravotnické soutěže byla tato spolupráce velmi úzká.

V průběhu sedmi let se mezi učiteli zdravotníky a pracovníky ČsČK vytvořily dobré vztahy, které zajišťovaly optimální podmínky pro uskutečňování soutěží. K materiálnímu zajištění soutěží přispívaly SRPŠ všech zúčastněných devítiletek, ZV ROH při nemocnici a téměř všechny místní závody. Různý propagační materiál, často ve formě cen, věnoval soutěžícím dětem Průmysl mléčné výživy, Bižuterie, Železnobrodské sklo, Jablonecké sklárny, ZAZ, Tiba, Mileta, Zelenina, Jednota, Strojobal ve Skřivanech a další.

Všem spolupracovníkům a přispěvatelům patří poděkování. Pomohli tak při záslužné práci s dětmi na úseku výchovy mladých zdravotníků.

Za IV. ZO ČsČK
Alena Výprachtická

Vítězné družstvo dívek III. kategorie ze ZDŠ v Klicperově ulici po skončení zdravotnické soutěže.

Spartakiáda opět volá

Nastupujeme do nového cvičebního roku 1978—79. V tomto roce je úkolem odboru ZRTV utvořit ve cvičících složkách kolektivy cvičenců, se kterými by se perspektivně počítalo pro nácvik skladeb na Československou spartakiádu 1980. Proto bychom chtěli, aby byl rokem charakterizovaným co nejkvalitnější prací ve všech složkách odboru, aby byl rokem, v němž na podkladě účinného, moderního a zajímavého cvičebního programu získáme další cvičence, zejména z řad mládeže, a po pohybové stránce je dokonale připravíme k nácviku skladeb pro ČSS 1980. Podařilo se nám zahájit cvičení ve všech ženských složkách. Nebylo však obnoveno cvičení u nejmladších a mladších žáků, protože k nim nejsou cvičitelé.

Proto by měl být rok 1978—79 i rokem zvýšené aktivity tělovýchovných pracovníků na úseku masového rozvoje tělesné výchovy v našem městě.

Pojetí **předspartakiádní přípravy pro hromadná tělovýchovná vystoupení** zdůrazňuje pohybovou všestrannost, přesnost, kulturnost a estetické procítění, smysl pro kolektivní spolupráci, ukázněnost a pořadovost. To jsou základní úkoly předspartakiádního roku, které splňují i funkci dřívější speciální průpravy spartakiádní skladby.

Zápis cvičenců u složek probíhá ještě v tomto měsíci. Oddíl Rodiče a děti cvičí v pondělí, nejmladší žákyně ve čtvrtek, mladší žákyně, starší žákyně, dorostenky a ženy v pondělí a ve čtvrtek, starší žáci, dorostenci společně s muži v úterý a pátek.

Hlaste se u vedoucích složek.

Odbor ZRTV

O předškolní výchově dětí

Každým rokem kolem sta šestiletých občánků našeho města bere poprvé na záda školní brašnu a nastupuje do první třídy. Vstup dítěte do základní školy patří mezi jeho důležité životní mezníky a je především na rodičích, aby je pro školu dobře připravili.

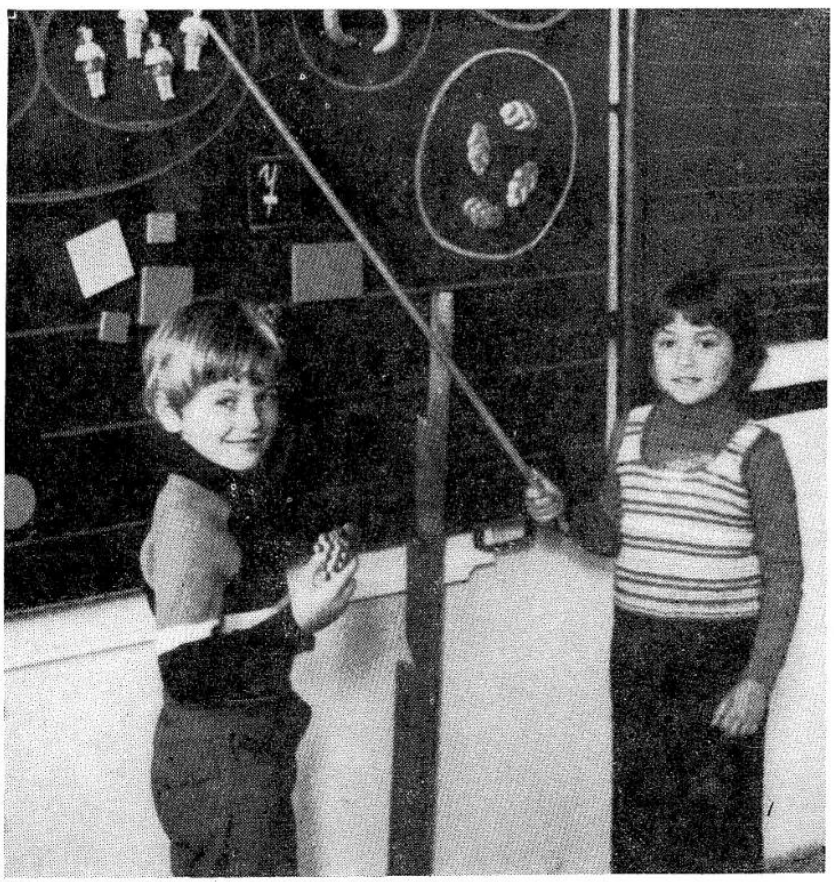
Vývoj dítěte v předškolním věku často vytváří předpoklady pro formování osobnosti člověka i v dospělosti. Výchova dítěte a jeho příprava na školu má své zákonitosti a je komplexně vědecky propracována. V čem tato příprava spočívá? Především v péči o jeho dobrý zdravotní stav, který je základní životní podmínkou. Dále se staráme o harmonický životní rytmus, dodržujeme zásady správné životosprávy, pečujeme o hygienické prostředí a osobní čistotu dítěte. Snažíme se včas odstranit všechny zdravotní problémy, které by dítěti ve školním věku způsobovaly nežádoucí absenci nebo zpomalovaly, případně ohrožovaly jeho adaptaci na školní prostředí. Kromě fyzické přípravy je zvlášť důležitá příprava psychická v oblasti rozvoje intelektu, společenských vztahů a pracovních návyků.

Nejúčinnějším výchovným prostředkem v předškolním věku je hra. Hrou se dítě naučí téměř všechno lépe a účinněji než suchopárným poučováním. Podobný význam jako hry má i sledování pohádek a zdokonalování řeči. Děti s vadami řeči patří k nejpočetněji postižené skupině v celé populaci a vyžadují zvláštní speciální péči. K tomuto účelu je při školní zdravotní službě OÚNZ již od roku 1953 zřízena logopedická poradna. Prvním logopedickým asistentem v našem městě byl bývalý okresní školní inspektor František Šádek. Po jeho odchodu v roce 1962 pokračoval v logopedické poradně s. ředitel Miroslav Čihák a od roku 1972 s. učitelka Irena Bartošová. Dětské lékařky odesílají pravidelně do této poradny pětileté děti po preventivní prohlídce. Cílem je připravit děti do první třídy s dobrou výslovností. Nedostatečný vývoj řeči bývá často příčinou zaostávání žáků v prospěchu, a to nejen v prvních třídách, ale i v dalších. Častěji bývají postiženi chlapci. Nejčastěji objevovanou vadou bývají sykavky a výslovnost hlásek ř a r. Doba odstranění jednotlivých vad řeči je různá a je často závislá na dobré spolupráci s rodiči, pohybuje se od jednoho měsíce do jednoho roku, někdy i déle. Je to mravenčí práce vyžadující hodně trpělivosti a důslednosti. Výsledek však stojí za to. Nezřídka se stává, že rodiče vadu podceňují, na pozvánky školní zdravotní služby nereagují a sami s dítětem doma nepracují. Podceňování vad řeči se později obrací zejména proti dětem. Kromě zmíněného zaostávání v prospěchu se někdy setkávají i se zlým posmíváním, které ve svém důsledku končí i komplexem méněcennosti. Upravené vady vedou naopak k posílení sebevědomí a ke zlepšení celkového vývoje osobnosti, a to při dnešních stoupajících nárocích na zdatnost jedince nelze podceňovat.

Dítě by mělo nastupovat do školy „zralé" a všestranně připravené. Mnoho jistě záleží na jeho vrozených schopnostech, ale zanedbatelná není ani jeho správná výchova v podnětném prostředí. Rodiče by proto měli dbát rad lékaře, psychologa a pedagoga a měli by je poslechnout i v tom případě, když doporučují odložení školní docházky. V ojedinělých případech se bohužel stává, že rodiče i přes všechno vysvětlování nerespektují názor odborníků a docházku „nezralého" dítěte si do školy prosadí. Těmto rodičům je nutné opětovně zdůraznit, že je zcela přirozené, že u dětí dochází k vývojovým rozdílům a že některým dětem prodloužený předškolní věk nesmírně prospěje a pozdější nástup do školy pro ně znamená větší osobní životní šanci.

Pracovníci školní zdravotní služby věří, že spolupráce s rodiči i na úseku předškolní přípravy dětí bude stále lepší a dokonalejší.

Za kolektiv ŠZS v Novém Bydžově:
Alena Výprachtická

TOMÁŠ KOŠŤÁK a RADKA DRAŽKOVÁ z 1. třídy s. učitelky Jany Deváté na ZDŠ v Klicperově ulici zvládají základy množinové matematiky, a jak je vidět, s úsměvem FOTO J. DOLEŽAL

Členská schůze netradičně

Výbor 3. ZO ČsČK v Novém Bydžově spojil svoji poslední členskou schůzi se zájezdem. Na Hrádku u Nechanic si všichni přítomní prohlédli nádherné zámecké prostory a porovnali život bývalého panstva se životem chudých vesničanů. Kromě toho zhlédli výstavku, tematicky zaměřenou na neblahé období okupace a pozdější radostné osvobození Sovětskou armádou.

Další cesta vedla do Chlumce nad Cidlinou, kde začalo jednání členské schůze v zámecké restauraci vzpomínkou na 150. výročí narození zakladatele Červeného kříže Henri Dunanta. Soudružka Špičáková, členka výboru, přednesla zprávu o činnosti organizace za poslední období, zhodnotila práci zdravotnické družiny, seznámila členy se zdravotnickou činností, s první pomocí na závodech, s prací pečovatelek a s brigádnickou aktivitou.

Letošní heslo Mezinárodního Červeného kříže je **Staň se členem Červeného kříže.** V rámci tohoto hesla bylo za poslední období získáno devět nových členů.

V závěru této netradičně koncipované členské schůze byl promítnut film ze zájezdu do Jugoslávie. (Eb)

Prázdniny na Plátěné osadě

Opět přišlo do kraje léto, letos sice trochu rozmarné, ale přece jenom nejpříjemnější období roku. A proč by taky ne, vždyť je to čas dovolených a školních prázdnin. Ožily chaty, kempinky i dětské tábory. Také Plátěná osada na břehu řeky Jizery se proměnila v oázu bezstarostného dětského smíchu, radosti i zábavy. V prvních dvou běžích, které pořádal oddíl táboření a pobytu v přírodě TJ Jiskra N. Bydžov, se zde vystřídalo 188 dětí.

Tematický plán Plátěné osady byl pečlivě připraven a měl tři základní části: ideovou, tělovýchovnou a turistickou.

V ideové části sledující kulturně výchovné cíle bylo pro každý běh zpracováno dvacet hesel. Plnění jednotlivých úkolů bylo zaměřeno nejen k činnosti tábora, ale i na aktuální otázky politického, hospodářského a kulturního dění ve světě i doma. Velká pozornost byla věnována zejména Světovému festivalu mládeže a studentstva v Havaně. Důležité zprávy z tisku byly denně zařazovány do táborového rozkazu. Výchovně vzdělávací náplň měly i kvízové večery, které svým obsahovým složením plně odpovídaly vědomostem i zájmům dětí. Vhodně bylo využito i filmů, a to nejen zábavných, ale i poučných, jako např. o Lidových milicích, zeměpisných filmů o Himalajích, Japonsku, Finsku, Sovětském svazu i filmů s brannou tematikou, např. Válka je když, který vysvětloval podstatu kapitalismu a jeho válečných

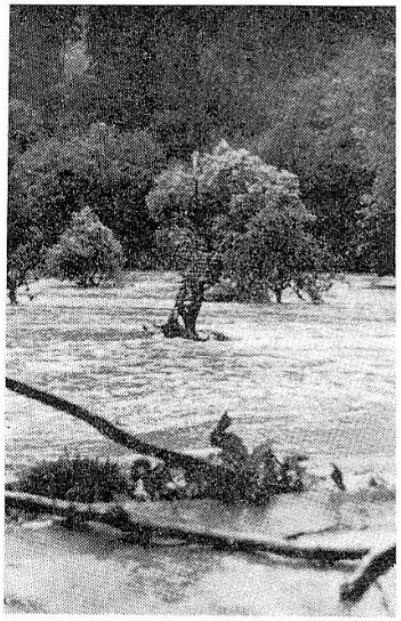

Příprava táboráku je pro kluky vždy velký obřad.

FOTO M. PAVELKA–J. DOLEŽAL

kulturních památek Železnobrodska (skansen, Hrubý Rohozec, Riegrova stezka, Boskovské jeskyně apod.). Velmi oblíbené byly výlety do okolí spojené s přespáním mimo tábor, a to buď pod stany, nebo přímo pod širé

doucích mládeže, kteří by se věnovali mládeži jako cvičitelé po celý rok. S politováním nutno konstatovat, že někteří členové tělovýchovné jednoty mající předpoklady k této činnosti stojí

Jizera tentokrát v roli nepřítele
FOTO VL. KEJKLÍČEK

Tábořiště pod vodou

8. srpna 1978 odjíždí z náměstí v Novém Bydžově sedmdesát šest bydžovských dětí do tábora Plátěná osada. Čeká je dvacet dnů prázdnin v kolektivu kamarádů a mnoho nových zážitků. S jedním však nepočítají.

Začíná pršet. Déšť nepřestává ani po příjezdu do tábora, naopak temně šedé mraky příliv vody nezadržitelně zesilují. Tábor, který je položen na břehu Jizery a v létě poskytuje dětem mnoho radovánek, začíná ukazovat svou druhou tvář. Hladina vody stoupá, břehy už nestačí. Co bude dál?

Vedení tábora se rozhoduje okamžitě učinit všechna opatření k zabezpečení a ochraně svěřených pionýrů. Aniž děti tuší, vyhlašuje cvičný poplach spojený s jejich přesunem i úklidem věcí do bezpečného prostředí táborové společenské místnosti. V dětských očích jiskří napětí. Uvědomují si, že bojová hra se proměňuje ve vážnou situaci. Nicméně večer uléhají ke spánku v improvizované nocležně.

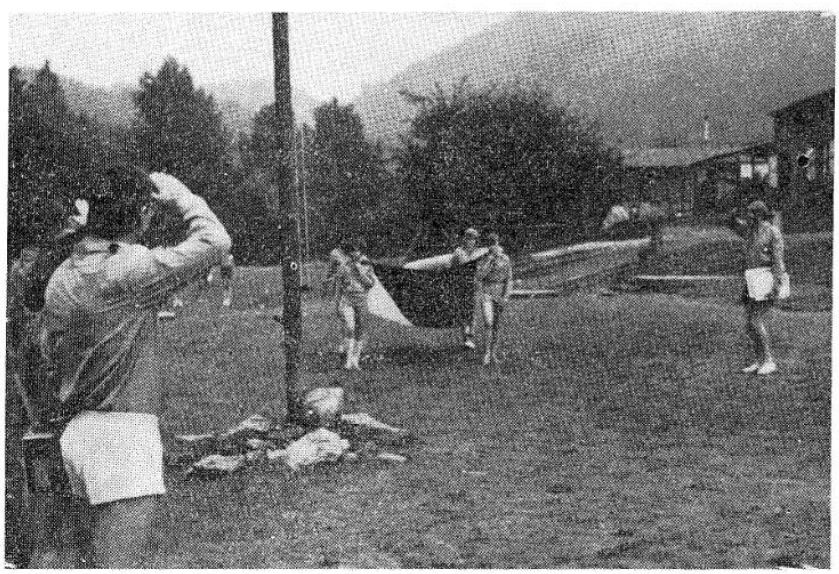
Kolektiv vedoucích, požárníků a mnoho dospělých, kterým nebyl osud tábora lhostejný, pokračují v boji s rozvodněnou řekou. Po pás ve vodě dokončují záchranu stanů a ostatního cenného zařízení tábora. Je nepříjemné chladno.

Ráno děti se smíšenými pocity hledí do nevyspalých a unavených tváří vedoucích. Jejich oči se smutně dívají na to, jak jindy klidná a mírná Jizera zpustošila jejich tábor. Začínají problémy s pitnou vodou. Díky starostlivé a okamžité péči tajemníka MěstNV s. A. Grmolce, technických služeb města a členů místní TJ Jiskra se zásobování pitnou vodu daří řešit. Bez jejich pomoci by tábor musel být zrušen. Pomocnou ruku přikládají i zaměstnanci technických služeb a OVAK v Železném Brodě. Okresní hygienik dává souhlas k pokračování tábora.

Vodní živel se pomalu vrací do svých břehů. Během tří dnů se život v táboře uklidňuje. I přes pokračující nepřízeň počasí se rozbíhá táborový život podle plánovaného programu. Starostlivá a pečlivá práce vedoucích i všech ostatních, kteří pečovali o spokojenost táborníků, jakož i velmi dobrá strava se odrážejí ve spokojenosti dětí. Takový je i závěr kontroly z OV SSM v Hradci Králové. Různé hry, soutěže, táborová stezka odvahy, výlety a nakonec i pionýrská pouť přispívají k naplňování výchovného systému PO SSM.

Jménem pionýrů, kteří prožili dvacet dramatických, ale i krásných dnů v táboře pořádaném PS Rudá hvězda, děkuji všem, kteří svou prací i pomocí učinili vše pro radost a spokojenost účastníků tábora.

Milan Pešta

Každodenní život v táboře byl zahájen vztyčením vlajky.
FOTO VL. KEJKLÍČEK

Tenisové mládí ČSR opět v našem městě

Ve dnech 19. až 21. srpna 1978 uspořádal oddíl tenisu TJ Jiskra N. Bydžov již IX. ročník celostátního turnaje žactva v tenisu — kategorie A. Tato významná sportovní soutěž byla pořádána na počest 30. výročí Vítězného února, záštitu nad ní převzaly MěstNV a ZV ROH Jabloneckých skláren.

Za ideálního počasí na šesti antukových dvorcích bojovalo osmdesát starších žáků a žákyň, tj. plný počet stanovený limitem komise mládeže VTS ČÚV ČSTV. Je potěšitelné, že po celé tři dny bylo hráno před početným sportovním publikem. Sítem 123 utkání prošli jako nejúspěšnější: ve dvouhře starších žáků Martin Papoušek ze Spojů Praha, který ve finále zvítězil nad Danielem Šulanem ze Slovanu CHZ Bratislava 6 : 3, 6 : 1, ve dvouhře starších žákyň Iveta Herbočková z NHKG Ostrava finálovým vítězstvím nad Monikou Dovolinovou z Meteoru Praha 6 : 3, 6 : 5.

Ve čtyřhře chlapců byli nejúspěšnější další reprezentanti Prahy. Vítěz dvouhry Martin Papoušek spolu s Romanem Brunclíkem ze Slavoje Vyšehrad porazili ve finále dvojici Slovanu CHZ Bratislava Slapanský-Šulan 4 : 6, 6 : 3, 6 : 3.

Vítězné ceny za soutěž čtyřher dívek putovaly na Moravu. Rambousková se svou oddílovou družkou Hobzovou ze Spartaku Jihlava porazily Hynkovou z Loko Trutnov spolu s Liebichovou ze Slavie Hradec Králové 6 : 3, 6 : 3.

Celostátní turnaj žactva, který má tradici, skončil i letos pro pořadatele úspěšně. Tenisové mládí z mnoha míst naší vlasti, pokud si neodvezlo některou z hodnotných cen, si v každém případě odnášelo pěkné zážitky a vzpomínky. Nás, Bydžováky, těší, že tento turnaj si získává stále větší oblibu. O tom mimo jiné svědčí i skutečnost, že více než polovinu došlých přihlášek bylo nutné s politováním vrátit. Kapacitní i kvalitativní důvody turnaj v tak velikém rozsahu nedovolují.

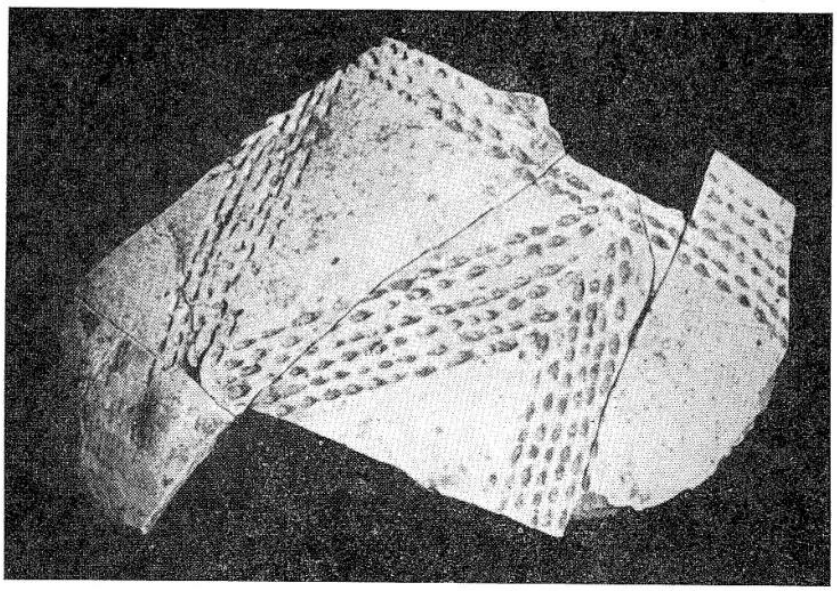
Pravěk Novobydžovska na stránkách Pravěkých dějin Čech

V letošním roce vyšlo rozsáhlé dílo kolektivu autorů Pravěké dějiny Čech. Kniha, která je uceleným přehledem vědeckých poznatků o našem pravěku, na řadě míst připomíná i bohaté archeologické nálezy z našeho města a jeho bezprostředního okolí. S těmi nejvýznamnějšími se také mohou návštěvníci seznámit v expozici novobydžovského muzea.

Novobydžovsko bylo jednou z nejdůležitějších oblastí kolonizačního proudu prvních zemědělců do našich zemí už v počátcích neolitu, tj. mladší doby kamenné (od konce 6. tisíciletí před n. l.). Z kultury lineární keramiky známe významná sídliště přímo z Nového Bydžova, Chudonic, ze Skřivan i z dalších míst. Četné jsou i nálezy vypíchané kultury z mladšího neolitu. V této souvislosti publikace uvádí nález importované štípané industrie z obsidiánu ve Skřivanech a z téže lokality fragment plastiky lidské nohy a sošku zvířete. Z kultury se šňůrovou keramikou z mladší doby kamenné jsou zvlášť jmenovány hrobové nádoby z naleziště v Mlékosrbech, které dokládají tehdejší spojení s oblastí Moravy. Mimořádný vědecký význam mají hromadné nálezy z únětické kultury doby bronzové (kol. 18. stol. před n. l.). Citujme přímo z uvedeného díla: „Mezi hromadnými nálezy, celkem nečetnými, jsou nejdůležitější depoty z Obory u Nového Bydžova a ze Starého Bydžova. V prvním byl uložen řetězový pás z půldruhé stovky článků a se středovou křížovou částí — doklad vyspělého slévačského umění. V druhém, starobydžovském nálezu, je třeba upozornit — kromě faléry a lopatkovitých jehlic s koncem zavinutým do trubičky — hlavně na štítovou plechovou záponu k opasku, rovněž zdobenou rytým geometrickým vzorem, a na sadu osmi terčovitých náušnic: je to největší soubor tohoto šperku, který má mimo naše území jen jedinou obdobu ve straubinské skupině." Starobydžovskému depotu je také věnována celá strana obrazové dokumentace. Bronzové předměty ze Starého Bydžova přinesly i důležité údaje pro výzkum chemického složení únětických ozdob a šperků. Chemická analýza, jejíž výsledky jsou v publikaci rovněž uvedeny, byla prováděna v laboratořích Archeologického ústavu ČSAV v Praze. Za slezskoplatěnické kultury pozdní doby bronzové (od 10. stol. před n. l.) byla naše oblast na hraniční čáře s kulturou bylanskou. Jako mezní lokality jsou uváděny i St. Bydžov a Chlumec nad Cidlinou. Bronzový meč s jazykovitou rukojetí, který v době slezskoplatěnické kultury už patřil k vzácným druhům zbraní, byl nalezen i v Chudonicích. V Novém Bydžově pak z mladší fáze téže kultury byly odkryty ploché laténské kostrové hroby z rozhraní 4. a 3. století před n. l. Od střední doby bronzové do počínající doby železné vzrostl význam chovu koní. Části koňské strůje byly nalezeny v Novém Bydžově a v Chudonicích. Ze středního laténského období publikace připomíná řetězový opasek z Nového Bydžova. Pro poznání mladolaténského a časně římského osídlení (od 1. stol. před n. l.) přinesly velmi cenné poznatky výzkumy A. Rybové v Chudonicích počátkem šedesátých let. Zde byla prozkoumána větší část vesnice s kůlovými domy s několika fázemi trvání a přestaveb. Většina nadzemních domů měla obdélníkový půdorys. Starší doba římská (1. stol. n. l.) je na Novobydžovsku také zastoupena částečně prozkoumaným sídlištěm v Janovicích. Ze žárových hrobů z mladší doby římské (3. až 4. stol. n. l.) jsou jako charakteristické ukázky zbraní a výstroje uváděny nálezy z Nepolis. Z importovaného římského zboží je z této lokality připomínáno i bronzové vědro a slitky skla. Z té doby pocházejí i nálezy římských mincí ze zkoumaného sídliště v Chudonicích. Už v roce 1949 při předběžném výzkumu Archeologického ústavu zde byly získány i důležité doklady o chovu skotu.

I když Pravěké dějiny Čech nepostihly a ani nemohly zaznamenat všechny významné místní archeologické nálezy, přesto i v tomto stručném výčtu dokládají, že Novobydžovsku v oblasti pravěkých dějin náleží jedno z důležitých míst i v celozemském měřítku.

Přímým archeologickým výzkumem a někdy zcela náhodně byly dosud získány velmi cenné nálezy. Mnohé však ještě zůstávají skryty často nehluboko pod povrchem země a objeví se až při orbě, melioračních pracích, hloubení základů či při jiných zemních pracích. Nalezené neničme, a pokud půjde o původní uložení nálezu, neměňme ani jeho polohu. Obraťme se na muzeum, které už zařídí vše potřebné, aby důležitý nález byl prozkoumán odborníkem — archeologem. Někdy domněle bezvýznamný „střep", kus „železa" nebo jenom „kost" může otevírat cestu k dalším cenným poznatkům z hlubin pravěku. Jaroslav Prokop

I při povrchovém sběru můžeme v místech neolitického sídliště zachránit zajímavé nálezy. Dostanou se někdy na povrch po hluboké orbě. Na obrázku je část nádobky kultury vypíchané keramiky (od 4. tisíciletí před n. l.) z Hlušiček, která vznikla slepením sedmi úlomků. Podobné ojedinělé nálezy s uvedením přesných údajů o nálezové situaci patří rovněž k cenným muzejním exponátům a mají pro archeology důležitou dokumentační a vědeckou hodnotu.

Na besedě se ženskou lékařkou

Český svaz žen spolu s 1. a 4. základní organizací ČsČK v Novém Bydžově pozval novobydžovské ženy na besedu se ženskou lékařkou. O vývoji a změnách, které probíhají v organismu ženy od jejího narození až do pozdního věku, hovořila primářka gynekologického oddělení nemocnice v Chlumci nad Cidlinou MUDr. Božena Krešlová. Přítomné ženy se dověděly mnoho zajímavého o fysiologii svého těla a získaly potřebné informace o tom, jak se chovat ve zdraví i v nemoci. Není správné se řídit jen informacemi, které získají náhodně ve svém okolí, mnohé z nich mohou být dokonce zdraví ženy nebezpečné.

Při bohatě navštívené besedě vyslovily ženy přání, aby se primářka MUDr. B. Krešlová opět mezi ně vrátila. A. V.

CHTĚLI JSME BOJOVAT

Rok 1938 je v historii předmnichovské republiky stěžejním mezníkem. Rozpínavost německého fašismu na jedné a zrada československé buržoazie na straně druhé slavily své triumfy. Jedinou politickou stranou, která důsledně bránila ohroženou republiku a která pevně držela prapor demokracie a nezávislosti v dobách nejtěžších, byla Komunistická strana Československa. Je mimo pochybnost, že to byla právě ona, která stála v čele lidového hnutí na obranu republiky a která československé buržoazii po dlouhou dobu účinně zabraňovala dokonat zradu. Nejinak tomu bylo i na Bydžovsku.

Celý rok 1938 byl bojem proti mezinárodnímu fašismu výrazně poznamenán. Všimněme si alespoň událostí, k nimž došlo v samotném Novém Bydžově v měsíci září, kdy boj na obranu republiky vyvrcholil.

Dne 7. září 1938 se konala schůze obecního zastupitelstva, které všemi hlasy schválilo přípisy prezidentu republiky a vládě, aby před hrozbami Henleina a Hitlera v žádném případě neustupovali. Zdůrazňuje se v nich, že za nimi stojí všechen demokratický lid naší země, který je ochoten kdykoliv se postavit do boje za demokracii a nezávislost naší republiky se zbraní v ruce. Přípisy byly navrženy společně komunisty, sociálními demokraty a národními socialisty. Celá bydžovská veřejnost jednání obecního zastupitelstva manifestačně podpořila a požadovala, aby ti, kteří nátlaku fašistů ustupují, byli hnáni k zodpovědnosti. Přípisy končí slovy: „Lid stojí s vládou a s Vámi, pane presidente, jako hráz proti všem škůdcům a republiku nikdy a nikomu nedá. Nedáme se! — je heslo všech demokratů v Novém Bydžově."

Ve stejný den, kdy jednalo obecní zastupitelstvo, odmítli henleinovci na pokyn z Berlína poslední dalekosáhlé ústupky československé vlády a jednání s ní přerušili. Anglie tentýž den otevřeně prohlásila, že by bylo lépe, kdyby Československo postoupilo sudetoněmecké území Německu. Nátlak západních mocností byl vystupňován po berchtesgadenském jednání v polovině září, kdy bylo naší vládě ve společném anglofrancouzském prohlášení doporučeno, aby Československo hitlerovské podmínky přijalo.

Dějinný vývoj postavil v této těžké době představitele našeho státu před dvě neúprosné alternativy: buď hájit republiku — to znamená jít s lidem a opřít se o Sovětský svaz, nebo jít dále se západními imperialisty a s vnitřní reakcí — to znamená zradit zemi a kolaborovat.

Skutečností se stala alternativa druhá. V ranních hodinách 21. září 1938 Hodžova vláda berchtesgadenské podmínky přijala a tím naše pohraniční území dobrovolně vydala Hitlerovi.

První zprávy o kapitulaci vlády se začaly šířit již v odpoledních hodinách. Národa se zmocnilo neobyčejné vzrušení a pobouření. Komunistická strana vyzvala lid do ulic a zahájila tak akci za neprodlené svržení vlády.

Jak tento historický den proběhl v N. Bydžově, zachycuje hlášení odeslané do Prahy okresním hejtmanem Heyrovským: „Po vyslechnutí úředních zpráv čsl. tiskové kanceláře, vysílaných dnešního dne čsl. rozhlasem v 19 hodin, seskupil se na náměstí v Novém Bydžově zástup občanstva, který ulicemi města zamířil k okresnímu úřadu a strhoval přitom další občanstvo, které se k zástupu spontánně připojovalo.

Tisícihlavý zástup skládající se ze všech vrstev občanstva, ve své většině však z drobného a dělného lidu, došed k budově okresního úřadu, provolával různá hesla, jako „Ať žije Čsl. republika", „Republiku nedáme", „Hranice republiky uhájíme", „Dejte nám zbraně", „Hanba spojencům", „Zaprodali nás", „Nedáme ani píď půdy" apod.

K zástupu promluvilo krátkými projevy několik řečníků, kteří vesměs prudce odsuzovali rozhodnutí, že mají být odstoupena některá území Čs. republiky Německu, a to přes všechna vládní ujišťování, že náš stát bude hájit za všech obětí integritu svého území a svých hranic, a trpce si bylo stěžováno do věrolomnosti v mezinárodní politice. V zástupu bylo mnoho osob, zvláště žen, které plakaly.

Zprvu učinili k davu krátké proslovy dělník Jan Hösch ze Sloupna čp. 76, dělník Oldřich Dobiáš ze Skřivan čp. 93 a tajemník jistý Tesák (Tesla — pozn. aut.), příslušníci to strany komunistické. Obsah řeči byl povšechně ten, že ČSR byla napadena fašismem, že od republiky nesmí být vzata ani píď půdy a nežli nečestně žít, lépe čestně padnout.

Mnichovský diktát předznamenal další tragické události. 15. března 1939 vtrhla nacistická vojska na okleštěné území naší vlasti. Fotografie zachycují tento osudný den v našem městě, v nynější Dukelské ulici a na náměstí.

Na výzvu řečníků zvolil zástup ze svého středu osmičlennou deputaci, která má si vyžádat přijetí u okresního hejtmana.

Podepsaný sledoval na schodišti do budovy úřadu vedoucím chování velmi vzrušeného davu a ochotně přijal zvolenou deputaci přes pozdní hodinu (19 hodin 40 minut) ve své kanceláři.

Osmičlenná deputace ústy dvou svých členů prohlásila, že přicházejí jménem zástupu pod okny stojícího a jménem všeho obyvatelstva novobydžovského okresu požádat okresního hejtmana, aby tlumočil kanceláři presidenta republiky, předsednictvu ministerské rady, presidiu ministerstva vnitra a zemského úřadu, že občanstvo okresu je plno smutku a bolesti nad rozhodnutím vlády dobrovolně vydat rozsáhlá území čs. státu fašistickému Německu, že občanstvo při vší oddanosti k vládě nemůže nedat v historických pro stát a národ hodinách výraz nespokojenosti s rozhodnutím vlády, jímž se ustupuje přáním říšskoněmeckého kancléře Hitlera, že lid stojí v pohotovosti pro ochranu hranice, žádala okamžité svolání parlamentu a tlumočila přání, aby všem dobrým státním občanům čs. byly ihned vydány zbraně, s nimiž jsou v té chvíli ochotni odejít k hranicím státu, aby tam svými těly i za cenu života a vykrvácení stůj co stůj hranice republiky hájili a uhájili. Za dělnictvo bylo některými členy deputace prohlášeno, že na znamení národní bolesti a smutku nad zmrzačením hranic svého státu vyhlásí dělnictvo příštího dne jednotnou stávku ve všech podnicích.

Deputace žádala, aby tlumočeno bylo na nejvyšších místech republiky přání všeho věrného občanstva československého, aby vláda ihned odvolala své rozhodnutí podvoliti se návrhům Francie a Anglie a aby, opírajíc se o věrný a odhodlaný lid, z něhož veškerá moc dle ústavy republiky vychází, nevydávala dobrovolně ani píď svaté půdy československého státu a zvláště historických zemí.

Podepsaný setrval potom jistou chvíli s deputací v rozhovoru, v němž snažil se osvětlit situaci, ve které bolestné rozhodnutí vlády padlo, a ujistil delegáty shromážděného lidu, že jejich přání rád vyhoví a jejich náladu, vzruch, smutek, bolest i přání bude ihned tlumočiti všem ústavním činitelům a nadřízeným úřadům, což deputace s klidem a uspokojením vzala na vědomí.

Okresní hejtman odešel pak s deputací na schodiště před budovu okresního úřadu a v krátkém oslovení poděkoval zástupu za lásku, oddanost a odhodlanost, kterou v pohnuté době svým shromážděním projevili a projevují své republice, ujistil všechny přítomné, že ihned vyhoví přáním, která jejich deputace přednesla, a vybídl shromáždění, aby se důstojně, v klidu a pořádku rozešli do svých domovů a každý ochotně nastoupil své občanské povolání, aby situaci jinakým chováním vládě nestěžovali. Podotkl, že nutno vládu za všech okolností podporovati a že je příkazem okamžiku, abychom sebe sami neopouštěli, zvláště, když naše spojenecké vztahy se neosvědčily tak, jak se očekávalo.

Poté znovu k zástupu promluvil jeden z účastníků, načež zástup zapěl státní hymnu a za provolávání zdaru republice se klidně rozešel, aniž bylo zapotřebí nějakého jiného zákroku.

Touto zprávou dovoluji si vyhověti přednesenému přání a projev deputací u mne učiněný tlumočiti.

Připojuji, že stejný vzruch nad rozhodnutím vlády je patrný v celém okrese, že však jinde docházelo pouze k malým hloučkům, které o nové situaci debatovaly a ji posuzovaly."

Příští den, 22. září 1938, proběhla ve většině míst naší republiky generální stávka. Návrhy a požadavky komunistů zněly: Ať Hodžova vláda odstoupí, ať je vytvořena nová vláda rozhodné obrany republiky, opírající se o lid, armádu a poctivé demokraty ze všech politických stran. Nová vláda ať učiní všechna nutná opatření k obraně vlasti!

Stávka proběhla i v Novém Bydžově. Po osmé hodině ranní zastavilo skřivanské dělnictvo z popudu závodního výboru místního cukrovaru práci a přišlo se státními vlajkami v počtu asi čtyř set osob na novobydžovské náměstí. Zde se k nim přidružilo asi šest set dalších osob. Všichni společně odešli před okresní úřad. Ke shromážděnému davu promluvil komunista Václav Zajíček ze Skřivan, skladník družstevního konzumu Svépomoc Václav Roubínek a národní socialista Jos. Krumholec. Všichni řečníci projevili nespokojenost s rozhodnutím vlády, požadovali, aby ani píď půdy nebyla dobrovolně vydána a aby byl ihned svolán parlament, který jediný je oprávněn o těchto závažných otázkách jednat. Projevy řečníků byly doprovázeny souhlasnými projevy všech pracujících, kteří pak vyslali k okresnímu hejtmanovi deputaci. Požadovala, aby byla všem ústavním činitelům a nadřízeným úřadům tlumočena nespokojenost všech zúčastněných s kapitulantským postojem vlády a odhodlanost lidu ke všem obětem za záchranu suverenity a nedílnosti republiky. Václav Zajíček žádal okamžité odstranění těch, kteří zradili, a prohlásil, že nebude-li vládou oznámeno, že hranice státu zůstanou neporušeny, dostaví se k úřadu znovu a ještě ve větším počtu. Když bylo okresnm hejtmanem slíbeno, že bude stanovisko novobydžovských pracujících tlumočeno do Prahy, deputace odešla. Po zazpívání státní hymny se tábor lidu před okresním úřadem rozešel.

Kolem desáté hodiny přišel před budovu hejtmanství další, asi čtyřsetčlenný zástup pracujících vedený závodním výborem místní Bergmannovy továrny na usně. Po krátkém projevu zástupce KSČ byla i tentokrát z řad shromážděných zvolena deputace, která hejtmanovi Heyrovskému přednesla obdobné požadavky jako delegace předcházející. I těmto zástupcům lidu bylo slíbeno, že uvedené požadavky budou vládním činitelům tlumočeny. Tábor lidu se po této informaci v klidu rozešel.

Průběh obou uplynulých dnů byl důstojný a klidný, požadavky byly jednoznačné a nekompromisní. Bylo tomu tak na Novobydžovsku i v mnoha dalších místech celé naší republiky. Rozhodným vystoupením lidu vedeného Komunistickou stranou Československa byla Hodžova kapitulantská vláda smetena. Ve večerních hodinách dne 23. září 1938 vyhlásila nová vláda všeobecnou mobilizaci. Ještě text vyhlášky nedozněl a již se branci loučili se svými rodinami a odcházeli do kasáren.

Průběh tohoto pohnutého dne zachycuje i novobydžovská kronika: „V pátek 23. září vyzýval po desáté hodině večerní hlas z amplionů, aby posluchači posečkali u svých přijímačů; zanedlouho bylo oznámeno rozhodnutí vlády — mobilizace všech ročníků do čtyřiceti let. Ve městě bylo záhy rušno. V malé chvíli bylo vidět pospíchat na nádraží první záložníky. Všichni šli odhodlaně, vážně. Město za mobilizace záhy změnilo svoji tvářnost. Projíždělo jím množství vojenských aut, povozů, koní. Plno známých tváří zmizelo. Ze škol narukovali učitelé a profesoři. Z úřadů úředníci. Z občanských zaměstnání odešli živnostníci, obchodníci, dělníci. Vše se dělo klidně, bez nářku, bez bolestného loučení. Národ šel bránit ohroženou vlast."

V průběhu následujících dnů padli v potyčkách s henleinovskými údernými oddíly občané z Novobydžovska. Byli to četař v záloze Stanislav Kareš z Ohnišťan, vojín Josef Novotný ze Sekeřic a vojín Bohumil Čapek ze Staré Skřeněře. Poslednímu z nich věnoval prezident republiky věnec se stuhami v československých barvách. Na hrob ve Starém Bydžově jej položil poručík dělostřelectva Oldřich Janota.

Ve dnech 29. a 30. září 1938, v době kdy náš národ stál odhodlaně ve zbrani, sešla se mnichovská konference, která rozhodla o okleštění Československa. Vláda za předsednictví dr. Beneše mnichovský diktát 30. září 1938 přijala. Její kapitulantské rozhodnutí vyvolalo v celé zemi řadu demonstrací a záplavu protestních rezolucí.

V Novém Bydžově proběhla demonstrace ještě tentýž den, kdy byl potupný diktát přijat. Náměstí se zaplnilo kolem devatenácté hodiny večer. Nálada byla vzrušená. V debatách o událostech měli převahu členové strany, kteří stále ještě věřili v pomoc Sovětského svazu, který otevřeně prohlásil, že je rozhodnut plnit závazky vyplývající ze spojenecké smlouvy, ovšem za předpokladu, že Československo o pomoc požádá a bude samo bojovat. Ozývaly se hlasy nevole proti vládě a proti zahraniční politice prezidenta dr. Beneše, bylo požádáno předložení československé otázky Společnosti národů.

Ke shromážděným promluvil amplionem starosta města. Jeho snaha uklidnit vzrušený dav vyzněla však naprázdno.

Přibližně tisícihlavý zástup pracujících se odebral před budovu okresního úřadu, aby důrazně protestoval proti odstoupení československého území Německu a aby demonstroval odhodlání celistvost republiky bez ohledu na životy bránit.

K zástupům pracujících promluvil komunista Jan Hösch ze Sloupna.

Dokončení na str. 14

Dokončení ze str. 13

Zvolená deputace se odebrala k okresnímu hejtmanovi a tlumočila mu názory a požadavky lidu. Odpověď, kterou zástupci pracujících dostali, je pramálo uspokojila, protože hejtman stále jen zdůrazňoval „naprosto nezbytnou nutnost zachovat i v bolu důstojné sebeovládání, naprostý klid a pořádek." Smýšlení členů strany však bylo jiné. Komunisté nebudou dělníky uklidňovat, ale naopak, budou je burcovat k ještě houževnatějšímu boji proti fašistické vládě, která byla v republice nastolena. Po návratu deputace na náměstí se účastníci shromáždění po zazpívání státní hymny postupně rozcházeli. Vzrušené debaty pokračovaly v hloučcích i v domovech ještě do pozdních nočních hodin.

Dne 1. října 1938 začaly jednotky německé armády obsazovat naše pohraniční území, republika přestala ve svých historických hranicích existovat. Mnichov znamenal konec naší nezávislosti a vydání státního území na pospas dobyvačnému německému imperialismu. Vinu na této tragédii má především světová reakce a kapitulantský postoj československé buržoazie.

Československo se mohlo bránit. Muselo by se však opřít o Sovětský svaz. V rozhodném okamžiku však převážily třídní zájmy buržoazie, jejíž strach z lidu byl větší než strach z Hitlera. Jediná KSČ ukazovala cestu, jak Mnichovu zabránit, a nikdy se s ním nesmířila. Prapor národní nezávislosti a demokracie, který buržoazie pošlapala, strana znovu vysoko pozvedla, aby se pod ním postavila do čela národně osvobozeneckého boje a po porážce fašismu přivedla pracující naší země k vítězství.

Jiří Kolouch

1918 - 60 LET ČESKOSLOVENSKA - 1978

28. říjen 1918, den vzniku samostatného Československa, proběhl i v našem městě v atmosféře velkého nadšení z dosažené národní svobody. Radost z pádu nenáviděného Rakouska-Uherska se bezprostředně projevila v odstraňování symbolů rakouského panství. Z veřejných budov i z obchodů byly postupně strhány rakouské státní znaky a naházeny do kašny a do Cidliny. Historický snímek zachycuje početnou skupinu převážně mladých lidí se znaky starého režimu u kašny na náměstí.

J. P.

Naší matriky

NAROZENÍ

30. 4. **Miroslava Soukupová**, Čs. arm. 4
2. 5. **Zdeněk Mital**, Čs. armády 1549
5. 5. **Petr Lacek**, Nová 1936
5. 5. **Svatava Zimová**, Sv. Čecha 1642
6. 5. **Jan Bradna**, Třebízského 946
8. 5. **Tomáš Chocenský**, Dr. Englera
10. 5. **Martin Ruml**, Luční 770
15. 5. **Robert Mencl**, Na svépomoci 186
16. 5. **Patrik Česák**, Brigádníků 207
16. 5. **Martin Kopal**, Čs. armády 1447
17. 5. **Leona Gottwaldová**, Revoluční
19. 5. **Lukáš Černý**, Chudonice 17
20. 5. **Andrea Vlášková**, Lidická 784
24. 5. **Lukáš Karban**, Fučíkova 904
28. 5. **Miroslav Pšenička**, Dukelská
29. 5. **Tomáš Podhajský**, Herrmannova
9. 6. **Jan Čejka**, Chudonice 100
10. 6. **Olga Dreveniaková**, Pod kopečkem 578
15. 6. **Pavlína Slavíková**, Na Švarcavě
18. 6. **Kateřina Nováková**, Fučíkova
21. 6. **Ondřej Václavík**, V ráji 1316
26. 6. **Eva Mařatová**, Zahradní 449
30. 6. **Milan Ficbauer**, Čs. armády 1440
30. 6. **Markéta Tichá**, Dukelská 1162
5. 7. **Andrea Tučková**, Čelakovského
9. 7. **Jan Hladík**, Karlova 208
13. 7. **Tereza Žejdlová**, Sportovní 409
14. 7. **Markéta Cesáková**, Smetanova
15. 7. **Andrea Čížková**, Smetanova 1633
23. 7. **Radek Vodák**, Korneliova 41
26. 7. **Tomáš Hrubý**, Nová 415
29. 7. **Petra Hovorková**, Husova 1371
30. 7. **Miroslav Hep**, Osecká 727
3. 8. **Tereza Málková**, Fučíkova 898
4. 8. **Šárka Braunfuchsová**, Zábědov
6. 8. **Edita Pavlová**, M. Bydžovského
9. 8. **Lucie Hatáková**, Husova 1364
10. 8. **Jan Kunc**, Purkyňova 1529
16. 8. **Ivona Jiránková**, Nová 1946

SŇATKY

3. 6. **František Dejl**, Nový Bydžov
Jitka Kholová, Zachrašťany
10. 6. **Stanislav Grim**, Nový Bydžov
Lenka Česáková, Humburky
17. 6. **Miroslav Neuman**, Skřivany
Eva Skalická, Nový Bydžov
24. 6. **Ladislav Perný**, Babice
Hana Svatoňová, Nový Bydžov
Miroslav Kvapil, Nový Bydžov
Soňa Lánská, Nový Bydžov
1. 7. **Kamil Čeřovský**, Zdechovice
Magdalena Podrazilová, N. Bydžov
Miroslav Garai, Nový Bydžov
Ivana Hartmanová, Nový Bydžov
Jaroslav Vodák, Nový Bydžov
Květuše Homolková, N. Bydžov
8. 7. **Milan Matějec**, Nový Bydžov
Jiřina Bradnová, Nový Bydžov
Otta Dušek, Nový Bydžov
Libuše Vrabcová, Nový Bydžov
22. 7. **Josef Štayr**, Prasek
Vendulka Drábková, N. Bydžov
29. 7. **Jiří Holý**, Humburky
Iva Čapková, Nový Bydžov
5. 8. **Vlastimil Boudyš**, Janovice
Alena Šindelářová, Nový Bydžov
12. 8. **Antonín Schnábel**, Nový Bydžov
Věra Plocová, Nový Bydžov
Václav Vávra, Nový Bydžov
Lidmila Vosáhlová, Nový Bydžov
Jiří Schmeiser, Lanškroun
Jitka Holubičková, Nový Bydžov
26. 8. **Stanislav Peš**, Žlunice-Sekeřice
Alena Loudová, Nový Bydžov
Jaroslav Čori, Mariánské Lázně
Bohumila Zelinková, N. Bydžov
9. 9. **Milan Výprachtický**, Nový Bydžov
Ivana Špátová, Nový Bydžov
Jiří Purma, Skřivany
Marcela Kulichová, Nový Bydžov
Miroslav Lanc, Kněžičky
Milada Sobotková, Nový Bydžov
Jiří Macner, Nový Bydžov
Hana Pšeničková, Nový Bydžov
Jiří Hruška, Nový Bydžov
Iva Větrovská, Nový Bydžov

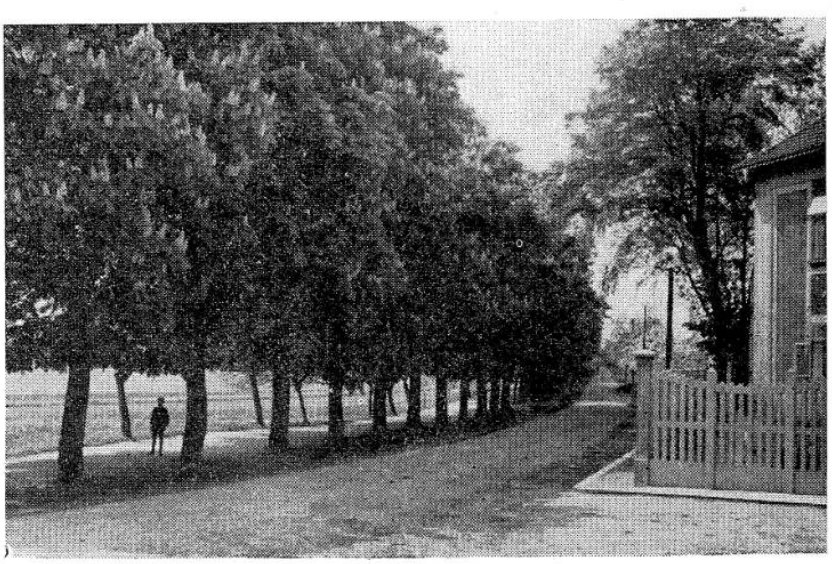
PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme touto cestou Městskému národnímu výboru v Novém Bydžově za provedení obřadu zlaté svatby 24. června 1978, za blahopřání, květinové a věcné dary. Náš dík patří také Vladimíru Šetkovi, předsedovi Sboru pro občanské záležitosti, a Věře Slavíkové, matrikářce MěstNV, za krásné projevy.

JOSEF A BOŽENA ZEMANOVI,
Nový Bydžov, Jungmannova ul. čp. 1702

ÚMRTÍ

Alois Černý
Fučkova 897 — 65 let
František Černý
Zábědov 34 — 67 „
Ludmila Dubřická
Chudonice 136 — 66 „
Oldřich Zeman
Čs. armády 3 — 77 „
Julie Kloučková
Na valech 70 — 62 „
Marie Juklová
Merendní 1889 — 69 let
Antonín Doležal
Chudonice 194 — 74 „
Josef Jošt
Smetanova 1465 — 74 „
Jaromíra Faltusová
Revoluční 217 — 85 „
Karel Štěp
Na Švarcavě 1283 — 70 „
Marie Vacková
Dukelská 636 — 93 „
Jaroslav Kříž
Smetanova 1148 — 51 „
Bohuslav Koutský
Revoluční 794 — 69 „
Josef Černý
Purkyňova 1526 — 77 „
Viktorie Vondráková
Jungmannova 1531 — 64 „
František Sahánek
Smetanova 1146 — 74 „
Marie Janouchová
Nerudova 1754 — 81 „
Jaroslav Purma
Dukelská 603 — 69 „
Albert Dvořák
Otmarka 296 — 71 „
Anna Saidlová
Žižkova 672 — 71 „
Růžena Pšererová
Jánská 1474 — 81 „
Josef Kvasnička
Zábědov 87 — 27 „
Anna Klozová
Chudonice 95 — 64 „
Anežka Bínová
Husova 1170 — 81 „
Bohumil Sixta
Luční 770 — 81 „
Dagmar Loudová
Čs. armády 100 — 27 „
Božena Krtilová
Dvořákova 470 — 79 „
Marie Tuhá
Dukelská 900 — 79 „
Žofie Gottwaldová
Revoluční 502 — 78 „
Marie Kvasničková
Zahradní 450 — 81 „

Procházka aleji směrem k Borku patřila vždy k nejoblíbenějším. Naše fotografie ukazuje tuto alej před rokem 1929 (v tomto roce byla totiž krutá zima, větší část stromů pomrzla a musela být proto vykácena).

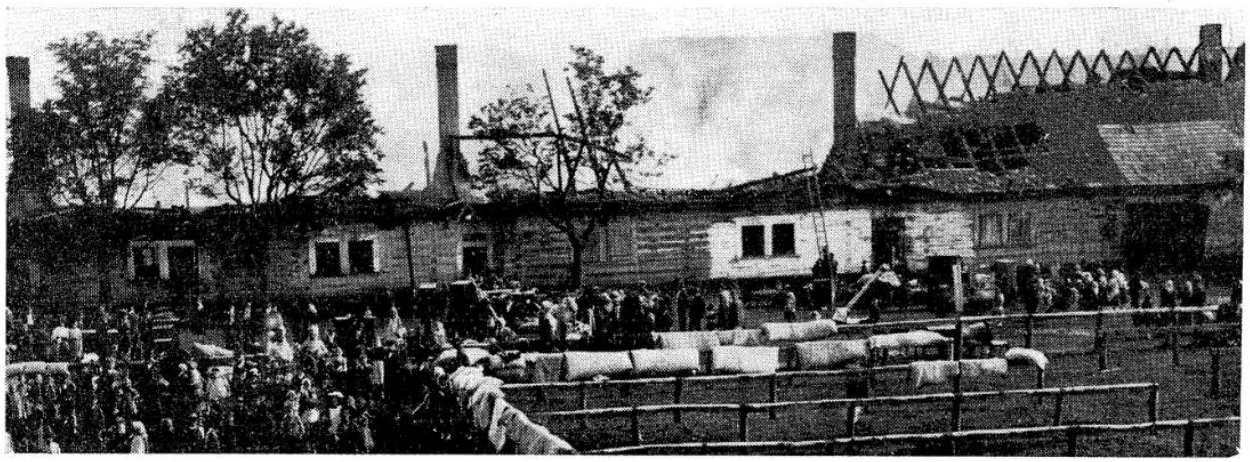
Zajímavosti

STARÁ KASÁRNA

Stará dřevěná roubená budova kasáren zaujímala celou délku nynějšího cvičiště u sokolovny. Byla rozdělena na jednotlivá oddělení o čtyřech světnicích, přístupných z jedné chodby, z nichž každá končila mohutným ohništěm.

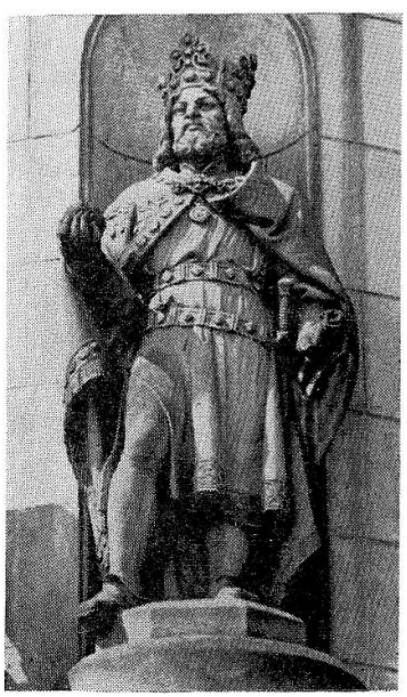
V kasárnách byla až do roku 1878 ubytována novobydžovská posádka, naposledy jeden batalión pěšího pluku č. 74 Nobili. Právě před sto lety po návratu z manévrů byl batalión náhle odvelen k armádě provádějící okupaci Bosny a Hercegoviny a do města se už nevrátil. Kasárna osiřela a stala se útočištěm městské chudiny, pro kterou městská obec od Partikulární pokladny budovu pronajala. V přední části kasáren byla zřízena stanice a skladiště místního hasičského sboru a na prostoře před kasárnami postavena cvičební věž. Těmto účelům sloužila budova až do roku 1909, kdy z větší části vyhořela. Při požáru byla také zničena pěkná morušová alej, vysázená před kasárnami v šedesátých letech minulého století. Po požáru byla opravena jen část s hasičským skladištěm, která byla nejméně poškozena. Když byl celý pozemek předán Sokolu na letní cvičiště, zbytek staré kasárenské budovy sloužil za šatny. Při dokončování novostavby sokolovny v létě 1928 v souvislosti s úpravami okolí byla zbořena i zbývající část starých kasáren. Letos je tomu už padesát let . . .

J. P.

Snímek starých kasáren bezprostředně po požáru v roce 1909

FOTOARCHIV MUZEA

Od smrti českého krále Karla IV. uplynulo letos již 600 let. Na snímku J. Prokopa je zachycena socha tohoto vladaře na naší radnici, která je dílem akademického sochaře L. Bartha z roku 1891.

ZE ZÁPISNÍKU VB

Orgány zdejšího OO VB byl prošetřován případ rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví, kterého se dopustil D. V., vedoucí restaurace. Od listopadu loňského roku bez řádného zaplacení konzumoval v provozovně různé druhy zboží. Za toto jednání se bude zodpovídat před okresním soudem.

Nedovoleného užívání cizího motorového vozidla se dopustili bratři T. V. a T. K. ze Zachrašťan. Dne 5. 8. 1978 odcizili v obci Humburky malý motocykl a v podnapilém stavu na něm chtěli odjet. To se jim však nepodařilo, neboť již v zárodku byla tato jejich trestná činnost orgány VB ve spolupráci s občany obce Humburky odhalena. Tečku za tímto jejich jednáním provede okresní soud.

O tom, že se stále vyskytují případy „alkoholu za volantem", svědčí případ řidiče osobního auta M. J. z obce Velké Vykleky, který byl orgány VB zadržen, když v podnapilém stavu řídil svůj osobní automobil. Bezohlednost tohoto řidiče k dalším účastníkům silničního provozu zhodnotí okresní soud.

I nadále se vyskytují občané, kteří na různých místech ponechávají jízdní kola nezajištěná proti krádeži. Dávají tak možnost různým pobertům, kteří na tyto případy čekají. O tom svědčí i případ M. V., který odcizil kolo před restaurací Tatra. Kdyby si občané kola zamykali, nemusel by se takovýmito případy zabývat okresní soud.

Řidič J. O. z obce Suchá, který měl v krvi 1,67 promile alkoholu, byl příslušníky OO VB zadržen v obci Petrovice. Byl mu zadržen řidičský průkaz (o délce jeho odnětí rozhodne okresní soud), aby nemohl ohrožovat na zdraví spoluobčany, sebe i majetek.

Pro Š. L. ze Šaplavy, žáka zvláštní školy v Novém Bydžově, byla přitažlivá peněženka uložená v kočárku nepozorné matky N. J. z Ohnišťan. V dlani mladého zloděje velmi pohotově zmizelo 520 Kčs. S nezletilcem a jeho matkou jednali příslušníci Veřejné bezpečnosti, jeho otec je v současné době ve výkonu trestu.

Ms

NOVOBYDŽOVSKÝ ZPRAVODAJ

Vydává Městské kulturní středisko v N. Bydžově nepravidelně čtyřikrát do roka. - Řídí redakční rada, odpovědný redaktor Josef Trejbal. - Povoleno odborem kultury ONV v Hradci Králové pod čj. 2118/72. - Tisknou VČT, n. p., provoz 14, Nový Bydžov. - Náklad 1400 výtisků. - Uzávěrka příštího čísla Zpravodaje je dne 31. října 1978.